

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobců: **a) L. L., b) D. P.**, zastoupená obecným zmocněncem L. L., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o námitce podjatosti soudce ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 22 Ads 75/2026,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu Tomáš Foltas, Jitka Zavřelová a Jan Kratochvíl **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 22 Ads 75/2026.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud v řízení vedeném pod sp. zn. 22 Ads 75/2026 projednává kasační stížnost žalobců (stěžovatelů) proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 4. 2026, č. j. 34 Ad 9/2026-8. Kasační stížnost byla přidělena podle rozvrhu práce k projednání a rozhodnutí dvacátému druhému senátu Nejvyššího správního soudu, jehož členy jsou soudci Tomáš Foltas, Jitka Zavřelová a Jan Kratochvíl.

[2] Podáním ze dne 5. 5. 2026 stěžovatel a) vznesl námitku podjatosti vůči všem výše uvedeným soudcům rozhodujícího senátu. Poukázal na to, že tento senát projednával věc vedenou u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 22 Ads 112/2025. Rozhodnutí v odkazované věci podle něj nemá zákonné náležitosti. Rozhodující senát se v uvedené věci dozvěděl, že se správní orgány dopustily trestního činu zneužití pravomoci a záměrně ignorovaly čl. 10 Ústavy. Podle stěžovatele však rozhodující senát „*kryl trestní činnost jak svých kolegů, tak byl ovlivněný ministerstvem práce a sociálních věcí a neučinil ani trestní oznámení, což je povinností každého člověka i soudců.*“ Z tohoto důvodu pochybuje o nezávislosti a nestrannosti soudců. Dále uvádí, že rozhodující senát je „*podle všeho součástí organizované rasové diskriminace romského etnika a znemožňuje práva všech Romů v České republice.*“ Navrhl současně, aby věc byla přidělena soudcům, kteří doposud nerozhodovali ve věcech, ve kterých „*figurovalo*“ jeho jméno.

[3] K námitce se vyjádřili shodně všichni jmenovaní soudci dvacátého druhého senátu tak, že ke stěžovateli nemají žádný vztah, přičemž se nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.

[4] Nejvyšší správní soud neshledal námitku podjatosti důvodnou.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. předně platí, že *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.* Pro nynější věc je pak podstatná poslední věta citovaného ustanovení, podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Nejvyšší správní soud předně považuje za nutné zdůraznit, že rozhodnutí o vyloučení soudce (soudkyně) z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje, zjednodušeně řečeno, výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Podjatost soudce také zasahuje do principu nezávislosti soudce. Soudce lze z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit pouze výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezáujatě a spravedlivě (viz například usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16).

[7] Rozhodovací praxe tohoto soudu s odkazem na shora citované zákonné ustanovení současně zdůrazňuje (například usnesení ze dne 30. 4. 2026, č. j. Nao 57/2026-27, či ze dne 19. 11. 2019, č. j. Nao 206/2019-56), že postup soudce v řízení o projednávané věci či jeho rozhodování v jiných věcech nemůže vést k jeho vyloučení. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost. Soudce tedy nemůže být vyloučen kvůli subjektivnímu přesvědčení účastníka řízení o nesprávnosti jeho postupu.

[8] Stěžovatel v nynější věci spatřuje důvody pro vyloučení celého dvacátého druhého senátu tohoto soudu v jakémsi spiknutí, v rámci něhož se soudy i správní orgány dopouští organizované rasové diskriminace romského etnika. Z obsahu jeho podání je pak zřejmé, že toto tvrzení odvozuje především od nesouhlasu s posouzením konkrétní věci (odmítnutí kasační stížnosti usnesením NSS ze dne 11. 8. 2025, sp. zn. 22 Ads 112/2025-15). Žádné jiné konkrétní důvody týkající se tvrzené rasové diskriminace (tím spíše ne ve vztahu ke shora označeným soudcům) však stěžovatel neuvádí.

[9] S ohledem na výše uvedené je tedy třeba uzavřít, že stěžovatelova námitka podjatosti není založena na zákonných důvodech, pro které by bylo namístě shora označené soudce vyloučit. Stěžovatel nepředestřel žádný relevantní důvod, který by zakládal pochybnosti o vztahu soudců rozhodujícího senátu k věci nebo k účastníkům řízení. Soudce rozhodujícího senátu tak Nejvyšší správní soud z projednávání a rozhodování dané věci nevyloučil.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně 28. května 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu